

HOE KUNNEN DE EERSTEDAGENVELOPPEN OP DE DAG VAN UITGIFTE VAN DE POSTZEGELS, SERIES OF VELLETTJES, AL KANT-EN-KLAAR TE KOOP WORDEN AANGEBODEN.

Er zijn twee perioden te onderscheiden; namelijk de periode voor 1 oktober 1997 en de periode na 1 oktober 1997

PERIODE VOOR 1 OKTOBER 1997.

Postzegelhandelaars, die in het bezit waren van een machtiging, konden als enigen op de eerste dag van uitgifte van een nieuwe zegel, serie of velletje de volledige eerstedagenveloppen aan hun klanten afleveren.

Hoe kwam nu een postzegelhandelaar in het bezit van zo'n machtiging?

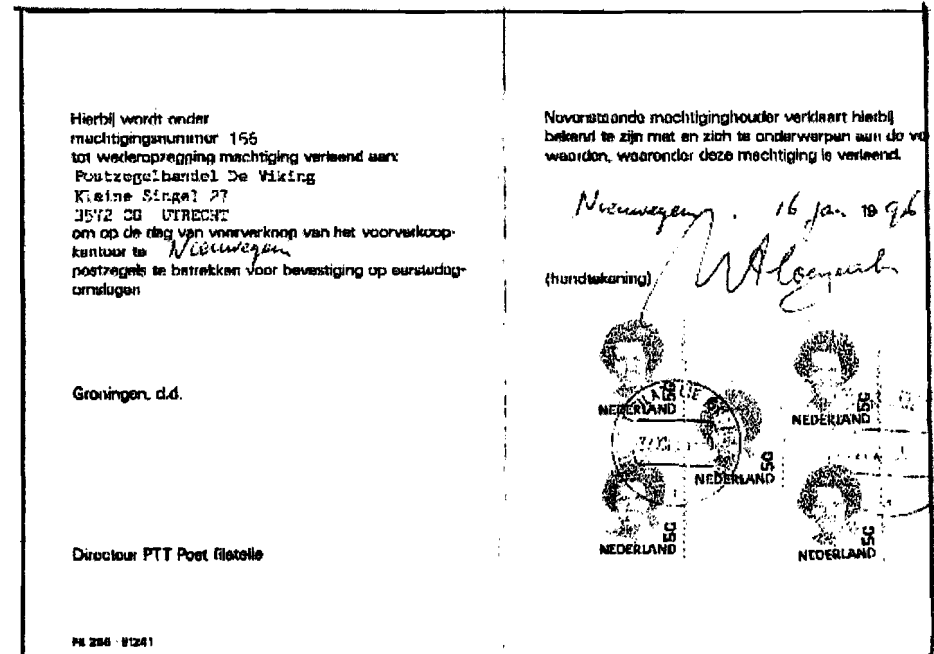
Hij kon de Filatelistische Dienst **verzoeken** om postzegels voor het beplakken van eerstedagenveloppen in voorverkoop te mogen betrekken van een door hem opgegeven postkantoor. Werd het verzoek door de Filatelistische Dienst ingewilligd, dan werd de betrokken postzegelhandelaar een machtiging verstrekt voorzien van een machtigingsnummer. Eind jaren zestig werden deze machtigingen voor het eerst verstrekt.

De éénmalige kosten voor een machtiging waren 25 gulden.

Ongeveer twee weken voor de uitgifte van een nieuwe serie, velletje of zegel kreeg de postzegelhandelaar bericht dat de door hem opgegeven aantallen series, velletjes of zegels op het door hem opgegeven postkantoor op vertoon van de machtiging konden worden afgehaald. Van de aantallen door de postzegelhandelaar opgegeven mocht nooit en te nimmer worden afgeweken. De gereserveerde aantallen werden uitsluitend tegen contante betaling meegegeven.

De postzegelhandelaar beplakte de eerstedagenveloppen vervolgens met de zegels, series of velletjes en verzond ze naar de Filatelistische Dienst, later PTT Post Filatelie.

De Filatelistische Dienst stuurde de eerstedagenveloppen na afstempeling met een speciale eerstedagstempel terug en op deze manier kon de postzegelhandelaar de eerstedagenveloppen op de eerste dag van uitgifte aan zijn klanten aanbieden.

De tot nu toe laatst bekende uitgegeven machtiging, die is afgestempeld op 16 januari 1996 en voorzien van 5 zegels uit de emissie Beatrix inversie. De éénmalige kosten waren 25 gulden.

Bij het vervoer van de eerstedagenveloppen werd vaak gebruikt gemaakt van draagtassen. Deze manier van verzenden was op 19 november 1964 door de PTT goedgekeurd. In elke draagtas pasten drie dozen met ruimte voor elk honderd eerstedagenveloppen. Per tas konden dus maximaal 300 enveloppen worden verzonden. Sommige postzegelhandelaars hadden de beschikking over twee draagtassen.

De draagtassen waren zodanig ingericht, dat zij konden dienen voor herhaald gebruik. Bij de frankering werd gebruik gemaakt van de dienst PORT BETAALD.

Op de draagtassen zaten aanvankelijk twee vakjes waarin kaarten konden worden geschoven.

ADRESKAART.

Op de ene zijde stond het adres van de Filatelistische Dienst en op de andere zijde het adres van de betrokken postzegelhandelaar met zijn machtigingsnummer. Voor terugzending hoefde de kaart alleen maar te worden gedraaid. De kaart werd vanaf de binnenkant in het vakje geschoven.

Geleidestrook.

Post		Geleidestrook	
L filatelie		In te vullen door de	
Aantal tassen <u>2</u>		machtigingshouder	
Totale inhoud		hier R-strook bevestigen	
geadresseerde FDC's		(Geleideformulier in deze	
ongeadresseerde FDC's <u>2 x 240</u>		zending opnemen)	
beoehdigde series		R	
Totaal series/stuks <u>480</u>		GRONINGEN	
PT 200 - 50000		PTT POST BU	
P.O. Post b.n. 100-1. 184750 n.v. 's gravenhage		FILATELIE	
		GN 3206	

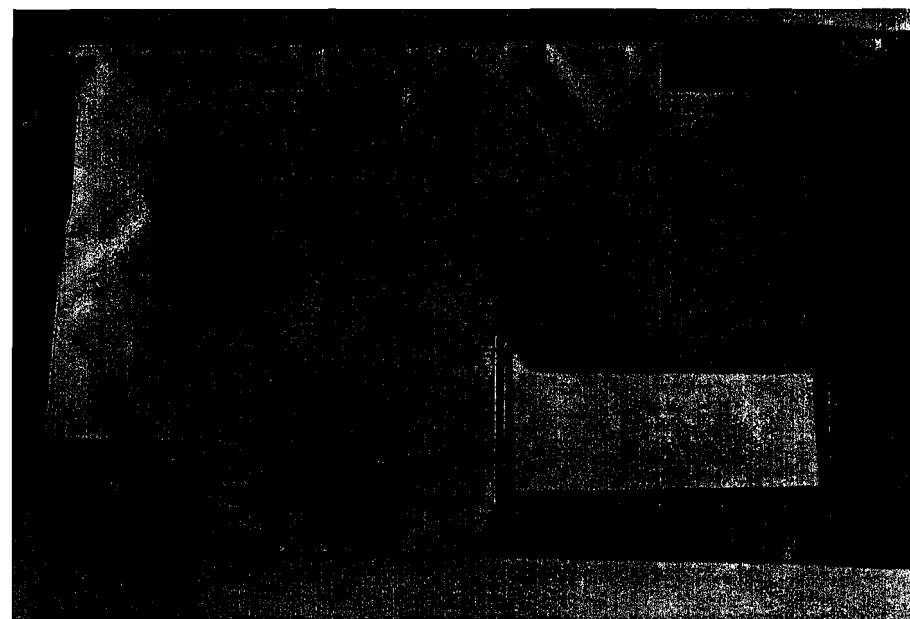
GELEIDESTROOK.

De geleidestrook werd door de postzegelhandelaar afgegeven aan het loket van het postkantoor. Nadat de ingevulde kaart was voorzien van het aantekenstrookje werd deze vanaf de buitenkant in het daarvoor bestemd vakje van de draagtas gestoken en werd de zending aangetekend verzonden naar de Filatelistische Dienst voor afstempeling van de eerstedagenveloppen.

Bij terugzending werd de geleidestrook niet gedraaid, maar de Filatelistische Dienst plakte zijn eigen aantekenstrookje over de al geplakte strook. PTT Post bracht de kosten voor het aangetekend verzenden niet in rekening; daarom bevatte de strook geen postzegels, maar werd alleen het aantekenstrookje op de geleidestrook geplakt.

De postzegelhandelaren konden de geleidestroken per 50 stuks bestellen bij de Filatelistische Dienst.

Op 1 januari 1989 verzelfstandigde de PTT en de na deze datum uitgereikte draagtassen werden aangepast aan de nieuwe PTT bedrijfsstijl.

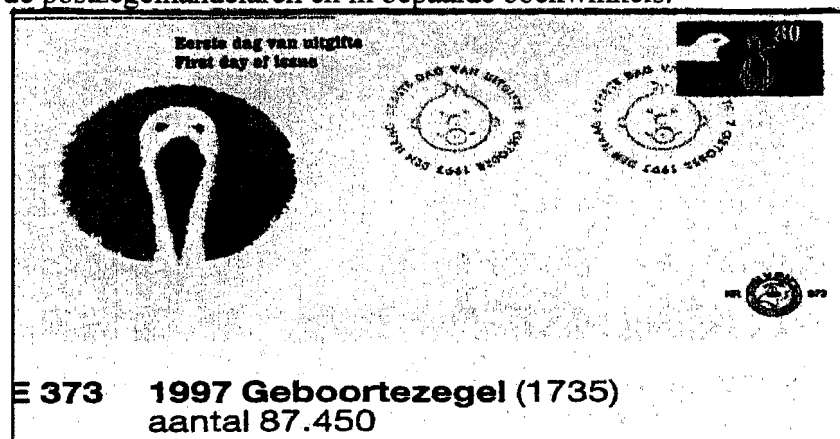

De nieuw ontworpen draagtas, met één vakje voor de adreskaart, waarin de eerstedagenveloppen werden verzonden. Deze draagtas is voorzien van de nieuwe PTT bedrijfsstijl

De draagtassen hadden nu één vakje. Dit vakje was alleen bestemd voor de adreskaart omdat in het verleden was gebleken dat de geleidestrook, die er vanaf de buitenkant was ingeschoven, vaak was verdwenen. De geleidekaart werd nu in de draagtas verzonden.

PERIODE NA 1 OKTOBER 1997.

Vanaf deze datum kreeg de postzegelhandelaar de enveloppen kant-en klaar toegestuurd en daar hij zelf nu geen bemoeienissen meer had met het klaar maken van de enveloppen, kwamen de machtigingen te vervallen. De NVPH stuurt nu de speciale enveloppen naar de verzamel-service van PTT Post in Groningen. Daar worden de enveloppen beplakt met de te verschijnen zegels, series en/of velletjes en afgestempeld met de speciale eerstedagstempel. Deze kant-en-klaare enveloppen worden vervolgens teruggestuurd naar de NVPH die ervoor zorgt dat de eerstedagenveloppen op de dag van uitgifte te verkrijgen zijn bij de postzegelhandelaars en in bepaalde boekwinkels.

De FDC E373 van 7 oktober 1997 met de geboortezegel is de eerste enveloppe die kant-en-klaar door de NVPH aan de handel was verzonden.

Vanaf 1 oktober 1997 mochten geen eerstedagenveloppen meer op de postkantoren worden aangenomen.

Diny Beereboom (samenvatting van mijn publicatie in De Postzak 198, juli 2004)